

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

<p>SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt. Ide intézendő a lap szerkesztését illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.</p>	<p>ELŐFIZETESI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Égész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hónap 1 frt.</p> <p>HIRDETÉSI DÍJ: Ot-hasasbos postáért egyszeri beiktatásért 5 kr. — Helyszőlő minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozó 4 hasasbos postáért 20 kr.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája, Főplacc, Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.</p>
---	--	---

A Rohonczi hőstette.

„Debreczen” lapjárunk nagy diadallal üti a nagy dobót: ime már magából a kormánypartból is akadt egy bátor férfi, ki felszólal a kormány némely tagjai által tüzött gyalázatos corruptió ellen, „czélul tüzvén ki magának a gaz kiirtását.”

Hát hiszen ez nagyon nemes czél s minden becstelenséges ember szivesen támogathatja a fiatal képviselőt e czél elérésében. Csak hogy a mit Rohonczi képviselő ur cselekedett a képviselőház szombati ülésében, az bátor tett volt ugyan, de nemesnek aligha mondható. Vádolni egy egész hivatalnokot kár visszaéléssel, csalással, megvesztegetéssel, a nélkül, hogy bizonyítékai volnának rá, — vádolni pusztán pletyka, hallomás, gyanúsítás után: erre a tőrre nem fogja őt követni egyetlen komolygondolkodó férfi sem.

Oly lépés volt ez, mely fölött csaknem mindenki pártkülönbség nélkül pálczázt tört. Nem szólunk a kormánypart lapok nyilatkozatairól, melyek pedig Rohonczi névre a legenyhébbek, mert ezekre azt mondáná „Debreczen” kollégánk, hogy palástolni akarják a visszaéléseket. A kormánypart lapokról nem szólunk tehát, hanem csupán az ellenzéki lapok nyilatkozatait állítjuk össze tisztelt lapjárunk tanulságára, hogy abból meggyőződhessek, miképp ítéli meg ezt a dolgot az összes ellenzéki sajtó, mely pedig bizonyára kapott volna az alkalmon, ha lett volna valami komoly igazság abban, a mit Rohonczi felhozott. Milyen jó fegyver lett volna az a kormány ellen épen most a költségvetési vita alkalmával.

De mikor az a fegyver csak üres vád bizonyítékok nélkül: akkor nem sujthat.

Igy fogja fel azt az „Egyetértés” is, a függetlenségi párt főközlöny, mely Rohonczi felszólalását következőleg jellemzi:

„Mig egyrészt a teljes jóhiszeműséget mindenki elismeri a bátor fellépésben: addig más részről a felhozott gyanukat, vádakot s kivált azok bizonyítékait mindenki nagyon gyengeknek, hézagosaknak találta. S a dolog valóban így is áll.”

A „Debreczeni Ellenőr” tárcaja.

Elster balgasága.

Angol regény.

Irta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

ELSŐ KÖTET.

VI. FEJEZET.

Találkozás a hidon.

(Folytatás.)

— De engedelmességgel atyámnak tartozom. És ha törésre kerülne a dolog — Percival te jól tudod, mely oldalra kell állnom. Atyám oly határozott, ha igaz van.

— Nagy igazságtalanság, hogy a vagyon oly egyenetlenül van felosztva! — kiáltá a fiatal ember ingerült felindulással. — Edward harminczeszer font évi jövedelemmel bír s én egy-két évvel fiatalabb, alig mondhatom egy negyedik században sajátomnak.

— De hiszen atyád többet hagyott reád. — Igen, de a nagyobb rész mindjárt elment! — volt a komor felelet.

— Én soha sem értettem a követeléseket, melyekkel előmbbe álltak. Edwardnak nem voltak régi adósságai, vagy szót sem érdemelt; de gondold meg azt is, mily jövedelme volt mindj.

— Ó volt a legidősebb fiu, — mondá Anna engedelmőleg.

— Jól tudom. Nem is óhajtom én Edward

Továbbá ugyancsak az „Egyetértés” így ír:

„A képviselőházat Rohonczi mai fellépése ki nem elégíté, sőt sokakban az a vélekedés támadt, hogy e fellépés megfontolatlan s kellően elő nem készített volt. — Rohonczi a közlekedési kormány közegei közül egyes egyéneknek, mint konkrét váddal terhelhetőket meg nem nevezett; egyes határozott, kétségtelen visszaéléseket föl nem derített s vádjainak és gyanujának kétségtelen bizonyítékait elő nem terjeszté.”

Mit mond ehhez tisztelt lapjárunk a „Debreczen”?

De idézünk még többet is. A szintén erősen ellenzéki „Budapesti Hírlap”, mely pedig kész volna az egész kormányt egy kanál vízben megfojtani, fölháborodva írja a Rohonczi fellépéséről:

„Izgalmas és nyomasztó hatással távozott ma a házból mindenki. Egy — bocsnát a fonák összetétel: — szomorú komédiának voltunk ott tanúi, mely a nevétségessel sokkal komolyabb, a tragikusnál sokkal nevétségesebb volt. Csoda, ha senkiben rokonszenvet nem keltett, sőt ellenkezőleg, mindenkit az elégedetlenségűl a felháborodásig terjedő kedély-skálán hajtott keresztül.”

Hőse a komédiának a parlament egyik legfiatalabb tagja, a magyar nemesi Junkerthum tipikus alakja, Rohonczi Gida ur volt.

Ugyanez ellenzéki lap írja: „Vádolni egy egész miniszteriumot, az ország ügyeinek egyik intéző gépezetét a parlament padból, a nagy nyilvánosság előtt, az ország s eme láttára, a külföldi file hallatára már a józan hazafiság szempontjából is csak akkor lehet és szabad, ha a vád alappal bír s kész anyaga a pártatlan bírói ítéletnek.”

Elég e már tisztelt lapjárunknak? Szolgálhatunk még többel is. A szintén ellenzéki „Neues Pester Journal” így ír:

„Melyik komoly politikus alapít ily támadást mindenféle emberek mende-mondaira, club fecsegésekre, vagy kávéházi csacsogásokra? Vagy határozottan tudunk valamit s ekkor mind-egyik képviselőnek kötelessége panaszalva előállni, vagy pedig nem tudunk semmit, csak valamit süttogni hallottunk s csak gyanitunk valamit s ekkor mindegyik komoly ember tudni fogja, hogy mit tegyen, t. i. egyszerűen hallgattani fog. Ilyen természetű váddal semmit sem használunk a jó ügynek s különösen nem akkor, midőn az ember abban a pillanatban czáfolja meg önmagát, midőn azon férfi, kire, ugyszólván, ujjal mutatnak, saját személyében lép a küzd-térre. Ha Rohonczi képviselő ur legalább határozottan formulált váddal lépett volna fel, akkor felléptének meg lenne komoly értelme, még

helyét, vagy hogy ne legyen. Teljes szívemből kívánok neki egészséget és hosszú életet; nem az ő hibája, hogy gazdaságba uszik, míg én a szegénység martirja vagyok, de nem tehet róla ez ember, ha olykor-olykor, midőn a csizma nagyon szorít, azt gondolja, hogy ez nem igazságos intézmény.

— Oszinte óhajlás volt ez, Elster Percival?

Percival lady Mandehoz fordult, ki e kérdést tevő: Ó észrevétlenül sompolygott hozzájok, ragyogó szépségében állt most előttük, gyönyörű sötét szeméihez s felpirult arczához igen jól állt a fején levő piczi fekete bársony kalap.

— Bizonynyal, adjon isten Eduardnak hosszú életet, hogy élvezhesse kellemes élet-pályáját, — viszonzá Percival csodálkozva. — Valóban ószinte kívánat. Remelem, hogy jó soká el, s jól indult fiaikat fog hátra hagyni.

Lady Mande nevetett. Ragyogóbb szín ömlött el arczán s szelídebb tűz égett szemében; lekében magát látta, mint a jól induló fiuk anyját.

— Viselni fogja őn ezt? — kérdé, az Anna kezében levő szalagot remegő ujjal érintve, ő nem is érinté, de megéget. Ezek lord Hartledon színei.

— Hétfőn viselni fogom. Hartledon lord adék nekem e szalagot. Oszinte vallomás. A versenyzők mindegyike osztogatott szalagot. Lady Mande hármát kapott, de ő más után sovárgott, mely mindennel felért a Hartledoné. És ime, már oda volt adva a mint látta Annának! Ha életébe kerül, sem tarthatja vissza a szót, mely szenvedélyes hangon lebbent el ajkairól.

— Ómek!

ha a felhozott bizonyítékok nem lennének teljesen tökéletesek is. De midőn egyetlen egy komoly alappal bíró vádat sem hallunk, annál kevésbé bizonyítékokat, mit tehet ekkor a kormány Rohonczi beszédjére? Ezen, gyöngöden mondvá, megdölgölgölgölant fellelépre csakugyan nem igen lehet egyebet felelni, mint a mit Ország közlekedési miniszter és Tisza miniszterelnök mondtak.

Igy nyilatkozik — nem a kormánypart, hanem — az ellenzéki sajtó. Már pedig talán csak nem teszi föl a mi tisztelt kollégánk, hogy az összes ellenzéki lapok egyszerre csak eladták magukat ennek az átkos kormánynak s az igazság védelmére nem maradt már föl senki Magyarországon, csak tisztelt kollégánk a „Debreczen”?

— Tisza Kálmán miniszterelnök és báró Orczy min. Bécsbe tegnap reggel megerkeztek, résztvettek gróf Kálnoky külügyminiszterrel egy közös miniszteri tanácskozásban. Délután 2 órakor ő felsége elnökléte alatt közös miniszteri értekezlet volt. A magyar miniszterek visszautazásának ideje — még nincs meghatározva.

— A mozgósításhoz. A Philippovics-erred, mely délre küldetik, átmenőben Bécsbe érkezett. A Philippovics-erreddel együtt innét Trieszten át Zárába indulnak a nélkülözhető tábori jelző csapatok. A Kremben fekvő genie-erred egyik százada szintén egy napig pi-henni fog Bécsben és aztán Dalmáciába indul. Triesztből jelentik, hogy a gráci 6. tábori tüzezerred egy hegyi útege oda érkezett és hajón Cattaróba indul.

A képviselőházból.

Budapest jan. 16.

Holtz Pál és Dobránszky Péter beszédei után az elnökséget b. Kemény János vette át s Pécly Tamás a ház-padjairól nyilatkozott a Rohonczi által emlegetett jegyzőkönyv tárgyában, kimutatva az egész dolog jelentéktelen voltát.

Azt mondja, hogy Rohonczi adott volt át neki egy iratot, melyben azt panaszolta, hogy Török-Bécsen a Tisza szabályozásnál alkalmazott munkások nem a megállapított egységárat, hanem részletezve 18 krt. s 35 krt sat. kaptak E panaszt nem lehetett olyannak tartani, melynek folytán a legmagasabb hivatalnokokat kellett volna vizsgálatra kiküldeni. De utána járván a dolognak, megtudta, hogy ez árák nem állandóak, mert a vállalkozók a munkaidőhöz képest fizetnek egyszer kevesebbet de másszor meg sokkal többet is.

Rohonczi személyes kérdésben kért

— Kegye után a csók, — süttög Percival finom ajka s lady Mande szeme e jelentékeny és gyönyörű kifejezéseért megölték volna őt. — Eduard Annát jobban szereti, mint saját nővérét s minden más vonzalom még messze van szívtől Mande.

Mande csakhamar összeszedte magát s a távolállónak egy „igent” kiáltott, s mintha nevéét hallotta volna, repülve távozott el.

— Percival, ő bányát szeret.

— Azt hiszed? Nekem is úgy tünik fel néha, de aztán ismét kétségbe vonom. Jól kezd, ha úgy van. — A multkor mondtam Eduardnak, hogy Mande szerelmes bele; ő kinevetett s úgy vette, hogy álmodom, ha szereti is őt, csak úgy, mint rokont. S mi több. Eduard nem is akarná másként; Mande tehát ne fárassza magát, úgy is elveszett munka. De ott jön a vén Kirtón! Én vele hagyjak Anna. Nem tudom önuralkodásom megtartani, ha az öreg közel van.

E szavaknál Percival eltávozott. Ma egyáltalában nagyon elégedetlen volt helyzetével és az eles nyelvű csacsogó vén asszony szenvedhetetlen volt neki. Nagyon helyes volt ugyan, hogy Annával körülményeiről oly nyugodtan beszélt, de jelenleg nagyobb zavarba volt, mint a hogy bevallá. Ugy érzé, hogy inkább meghal, mintsem Annáról lemondjon, de a nyilt és egyenes dr. Ashtonban igen veszelés és erősen küzd ellenfélre talált.

Egyszerre egy kart érzett karjába fűződni, bátyja volt. A mint így egymás mellett lépdéltek, feltunt hasonlatosságuk. Egyenlő nagyság, egyenlő termet; mindkettő csinos férfi, de Percival a szebbik; ő szőke, bátyja barna.

— Micsoda czivódassa volt a doktossal

szót, majd utána Ország miniszter felel a Rohonczi által emelt vádakra, miután az adatokat már megtekintette. — Nehány jelentékeny felszólalás után a ház a napirendre tér át és Orbán Balázs emelt szót a költségvetés tárgyában.

Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter beszéde.

— A képviselőház január 14-iki üléséből —

(Vege.)

T. ház, a t. képviselő ur az összehasonlításban nem állapodott meg az 1875-iki evnél, de hivatkozván a kétségkívül igen szomorú kivándorlásokra és közgazdasági helyzetre, azt mondta, mennyivel boldogabb volt Magyarország 30 évvel ezelőtt és milyennek az állapotok ma.

Hát a t. ház, ezen paralellát és összehasonlítást, akár vonatkozzék ez az 1848 előtti, akár a közvetlen ezutáni időre, én szivesen elfogadom.

Tekintsünk szíjjel, hogy ezen sokat emlegetett kivándorlás, az időközben pusztított járvány és nagy vízkalamitás daczára, népességünk mennyire szaporodott. (Ellentmondás a szélsőbalon.) Engedelmet kérek, a statisztikai adatok talán több nyomattal bírnak, mint az önök tagadó közbeszólása. (Ugy van! jobbfelel.)

Méltóztatsek tekintetbe venni a magyarság terjedését, különösen a városokban méltóztatssanak figyelemmel lenni gazdasági állapotaink kétségtelen javulására, kulturális viszonyaink nagy emelkedésére (Igaz! Ugy van! jobbfelel); méltóztatssanak tekinteni nemcsak a főváros, hanem minden vidéki város emelkedését. Mindezek arra mutatnak, hogy közállapotaink nagy mértékben javulnak a 30 évvel ezelőtiekhez képest. (Igaz! Ugy van! jobbfelel.) Zajos ellenmondások a szélsőbalfelel.)

De azt mondja a t. képviselő ur, hogy mindezek állhatnak, de mennyire szegényedtünk el, és mennyire pusztultak az emberek. Ha szabad így mondanom: a társadalom egy osztályra, arra mely mezőgazdaságból él, a középbirtokosokra nézve, akik mintegy 100—200 holddal bírnak, erre nézve elég sajnos, de némileg áll; hanem országszerte pusztulásról, általános elszegényedésről beszélni még sem lehet. Ezt nemzetiségi és minden más tekintetben igen nagy bajnak és hátránynak tartom, mert azon osztály képezi, fölfogásom szerint, ma is a nemzet zömét, részint jellemét, részint multjánal, részint képességénél fogva, és valóban nem lehet eléggé sajnálni ezen osztály elszegényedését. (Közbeszólás a szélső balról: Nem lehet már annál jobban elszegényedni!) De ennek t. ház, nem a költségvetési módosítás által lehet elejét venni. (Igaz! Ugy van! jobbfelel.) E baj orvoslásának csak egy módja van, az, hogy a fiatal nemzedék ne elégedjék meg

Percival? — kérdé Hartledon. — Nem ezivódás, egy kis szivóáltás; én nagyon heves voltam. De megkértem s mint jó barátok váltunk el.

— Fegyverszünet, ugy-e?

— Olyas valami.

— Olyas valami, — ismétlé a gróf. —

Percival, hiszed, hogy ha hozzám több bizodalmaid volna, helyzetem előnyösebb lenne? Mond el nekem tisztán helyzetedet s majd meglátjuk, mit kell tenni.

— Nincs sok elmondani való, — viszonzá Percival rövidlátással. — Még bátyjával szemközt sem hagyá el tulságos gyöngéd ezete; oly kevéssé vallotta volna be összes zavarait, mint nem tudott e pillanatban szárnyra kelve elrepülni. Elster azokhoz tartozott, kik azt hiszik, hogy idővel minden jóra fordul.

— En beszéltem a doktossal, épen ott voltam Ashton asszonyért s ő velem csak fölöl beszélt.

— Nagyon kegyesen, ebben bizonyos vagyok! — sohajtá Percival.

— Egészen ugy, Percival.

— El van szomorodva a felett, mit ő hanyagság és idővesztegetésnek nevez; mintha én egy nemes ember, vagy legalább nemes származású, mint egy kézműves segéd hat napot egy hétbe dolgozhatnám s a hetediket nyugodnám! Tudom, hogy kell valamit tenni, mielőtt Annát elvehetem és én akarok is, de a doktornak nem kellett volna azt mondani, hogy e házasságot megakasztja.

— Mennyi az adósságod, Percival?

— Azt nem mondhatom meg.

(Folyt. köv.)

nzzal, hogy a szüleiktől örökölt kis vagyonból
éjen, hanem képezzék magát bizonyos pályára
és szakmára. Ez a bajnok orvoslása, mert ma
a fiatalok előtt minden pálya nyitva áll, s ez
altal segíthet nemcsak a maga, hanem csalá-
djára sorsán is. (Helyeslés jobb felől.)

De ettől eltekintve, méltóztassanak megengedni, hogy azon általános elszegényedést
részméről nem tapasztalom, — sem nem látom.
Eltekintve egyes vidékektől, hol az éhség
és árvizek oly nagy pusztításokat okoztak, méltó-
ztassák például venni a napszámot sorsát. A
napszámot ma kétségtelenül sokkal többet ke-
res és aránylag sokkal jobban el, mint a ré-
gibb időkben. (Igaz! Ugy van! jobb felől) Ve-
gyük különösen a kis földbirtokost, mennyi
földet vásárolt és vásárolt ma is, ami a helyes
és egészséges procezzus. (Igaz! Ugy van!
jobb felől.) Nem lehet tehát azon nagy, általános
elszegényedés nyomát látni. (Felkiáltás a szélsőbalról: Csak az nem látja, aki nem
akarja.)

Méltóztassék a városok, egy a főváros,
mint a provinciális városok polgárságát venni.
Ezért volt ugyan adósság nélkül ingatlan va-
gyonunk, de mennyi ma az ingó vagyon az or-
szágban, úgy az egyeseknél, mint az intéze-
tek és a testületéknél! Ez maga oly óriási
vagyon képez, mely valóban nem hagyatásra,
nem pusztulásra mutat. (Igaz! Ugy van! jobb
felől.)

De t. ház, sokat hangoztatják, hogy az
ipar pangásban van. Elismerem, hogy nincsen
az a fok, melyen hogy álljon óhajtható,
de vannak mégis egyes iparágak, mint a ma-
lom- szesipar, vasgyárak, vasművek, egyes
gépgyárak, melyek oly lendülettel vettek, hogy
nemesek az államkincstár javára, de az egyes
jólétének nagy mérvben szolgálnak és igen
sok munkát képeznek nyújtának kenyérkeresetre
módot. (Igaz! Ugy van! jobb felől. Ellenmondás
a szélsőbalról.)

Ily körülmények közt én csakugyan nem
látom a hanyatlásnak, az általános pusztulá-
sok nyoma; és azért a paralellat 30 évvel
előttel szívesen elfogadom és minden teher-
emelkedés dacára és dacára az akkori úgy-
nevezett szülhetelek a cseret visszafelé én ré-
szemről legalább nem óhajtanám.

A t. képviselő ur tovább azt mondja,
hogy nem fogadja el a költségvetést, mert nem
lát benne hajlatot a takarékoságra. T. ház, a
takarékoság és a kiadások szükségére egyéni
felfogás dolga, és ezen mondatából a t. képviselő
úrnak vagy azt lehet következtetni, hogy
szoklat többet költünk, mint szükséges volna,
vagy hogy többet költünk most 1882-ben, mint
a mennyit költöttünk 1879-ben. A t. képviselő
ur feleltem azt, hogy jó volna kevesebb
tisztviselő alkalmazni, de az alsóbb rendű
tisztviselőket jobban fizetni. Az alsóbb rendű
tisztviselő helyzetének segíteni én magam is
szükségem tartom s fájlalom én is, hogy
pénzügyi helyzetünk nem engedi meg, hogy
ezen kérdést azonnal megoldjuk. De ne amit-
suk saját magunkat, t. ház, hogy az adminis-
trációs szervezésével oly redukciót lehessen
keresztülvinni, hogy abból költségvetésünkben
milliókat lehessen megtakarítani. Hiszen 1873
óta ezt csináljuk, azon törjük fejünket, hogy
az adminisztrációt egyszerűsítsük; és történt
sok e téren, sőt történi most is; hivatkozom
a pénzügyi tárcának némely ágára, a hol ezen
megkorlátások most is kifejezetten nyerne-
k elkövetésében. De azt következtetni, hogy azért
nagy redukciókat elérhessünk, azt méltóztat-
sék megengedni, nem lehet; legfeljebb elér-
hetjük azt, hogy a mi máskor kiadások foko-
zására szükséges, mint pl. most a csendőrség
felállítására, vagy pedig ha be fog állani az al-
sabb rendű tisztviselők fizetésének javítása,
ezek fedezésére kerülhet ki a költség a re-
dukcióból. De oly mérvű megtakarítást, mely
pénzügyeinkre lehet befolyással, ebből várni
nem lehet.

De nézzük azon állításnak másik részét,
hogy vajon csakugyan áll-e az, hogy az 1882-ik
évi adminisztrációra sokkal többet költünk,
mint költöttünk erre 1875-ben?

Nekem költésségem e kérdéssel foglal-
kozni ha lehetséges volna, azon volnék, hogy
ezen költségek apasztassanak. De méltóztat-
sék a belügyi költségeket tekinteni. 1875-től
1880-ig ezen költség 7.500.000—7.600.000 frt
között váltakozott, 1882-ben az előirányzott ösz-
szeg 8.000.000 frt tesz. De itt a csendőrség
felállításának költségei foglaltatnak és azt hi-
szem, hogy ha meg akarunk a vagyon és köz-
batorság igényeinek felelni első szükség a
csendőrség felállítására. (Helyeslés jobb felől.) A
pénzügyi adminisztráció, pénzügyi igazgatósá-
gok, adóhivatalok és pénzügyességi költségei
összesen 1875-ben 5.900.000 forintot tettek,
ma tesznek 5.600.000 frtot, tehát 300.000 frtal
csekélyebb összeget mint 1875-ben. Ha néz-
zük az igazságügyi költségeket, 1875-ben volt
10.300.000 frt, 1882-ben daczára a fizetési pótlé-
koknak, melyet a törvény biztosít a bírák-
nak, a mely összeg 200.000 frtot tesz, az 1882.
évre előirányzott összeg 10.100.000 frtot tesz,
tehát ez is kétszáz ezerrel csekélyebb.

Igaz, hogy vannak egyes minisztériumok
a földmivélsé-, ipar- és kereskedelmi, a köz-
lekedési, a vallás- és közoktatási minisztérium
melyeknél a költségek ma nagyobbak, mint
1875-ben voltak.

De ezen többlet is nem az adminis-
tráció költségekre, hanem tisztán a vízi munká-
latok és kulturális érdekek és gazdasági cé-
lok emelésére fordítottak, ezektől pedig meg-
vonni az összeget én részemről nem akarom.

A t. képviselő egyrészt beszél a kíván-
dókról és kívánja, hogy ezen a bajon se-
gítsünk, de meg akarja tagadni az eszközöket,
hogy azon nép, mely kívánorolni akar, munká-
val ellátathassék, meg akarja tagadni az
eszközöket, a melyek éppen azon célokra szán-
vák, a melyek által a nép jólétét előmozdítani

lehet, mert a tenyészállatok vásárlása és más
hason költségek éppen a nép jólétének emelé-
sére szolgálnak, és szükségesek a költségve-
tésben benn legyen. Egyáltalán új volt előt-
tem, hogy az ellenzék részéről hallottam, hogy
a kulturális és a közgazdaság emelésére szolgáló
kiadásokat apasztjuk.

Ezen arámlatot az ellenzék részéről soha
nem tapasztaltam, sőt mindig annak ellenke-
zője, hogy a kiadások emeltessenek, hozatott
onnan javaslatba. (Igaz! Ugy van! jobb felől.)
De t. ház, egy más új kérdés, a mely a mér-
sekelt ellenzék padjairól felemlített és a
melynek kifejezést adott a t. képviselő ur, az
hogy nem bírjuk a véderő költségeit és apasz-
suk nagy mérvben a közösgyi kiadásokat.

T. ház! A véderő-költségek növekedtek,
az igaz, de nem oly óriási összeggel, mint a
t. képviselő ur kifejezte. — Átlátom és e rész-
ben osztom a t. képviselő ur nézetét, hogy a
mai viszonyok között háborúviselésre nemcsak
katona, hanem pénz is kell, mert midőn rövid
tartamu háborúk száz és száz milliót nyelnek
el, mindenre szükség, hogy azon állam,
mely háborút viselni volna kényserítve, fedez-
hesse az ezel járó költségeket. De éppen úgy,
a mint hiba volna csupán az egyik kérdésre
lenni figyelemmel és az ország gazdasági ere-
jét ignorálni, így felfogásom szerint más rész-
ről hiba lenne az is, — minthogy a hadsere-
get egy napról a másikra felállítani nem lehet
és minthogy nem elég a nagy számok felállítá-
sása, és a lelkesedés, — ha nem lennének te-
kiintettel arra, hogy a hadsereg harcalképés is
legyen, mert ha bekövetkezne valamely há-
ború, azon állam lesz előnyben, mely figyelem-
mel volt mind az állam finacejjaira, mind a
sereg harcalképességének előmozdítására.

En megvagyok Európában, hogy azon hely-
zetet, a mely ma fennáll Európában, so áig tart-
ható nem lesz s a legvagyonosabb államot se-
véve ki, egyik sem fogja ezen költségeket el-
viselhetni, de hogy a mai körülmények közt
mi legyünk azok, a k-k helyzetünket e részben
lehetőleg biztosítani ne törekedünk, ezt én
sem a koronának, sem a törvényhozás másik
faktorának támasolni nem tudnám. És részem-
ről konstatálom, hogy t. képviselő úrnak azon
következtetése által miszerint ezen költsége-
ket oly nagy mértékben le kellene szállítani,
egy nagy lépés történt részemről azon állás-
pont felé, melyet a háznak azon oldalán (a
szélső balra mutat) álló t. képviselő úrnak el-
fogalnak, a mi nekifejezést is adott, az az
ellenzék helyeslés, mely a t. képviselő beszédére
onnan felhangzott. (Mozgás a baloldalon. Zaj.
Halljuk!)

Azonban t. képviselőhöz, minden tiszte-
lettel mellet, a melylyel az igen tisztelt ke-
pviselő ur iránt viseltetem, egyben egészen el-
lentétes állást foglalk el velem s ez az, hogy
míg ő a jövődőt oly fekete színben látja,
hogy szerte közel járunk a tizenkettedik órá-
hoz, melyben még segíthetünk bajainkon, ad-
dig én részemről bizalommal vagyok a nemzet
jövője iránt, s hogy eziránt bizalommal visel-
tettem, arra kétségkívül szükség volt akkor,
midőn ezen tárgyat az időben átváltattam, és
most, midőn három év óta kezelem ezen or-
szág pénzügyeit, nincs okom kijelenteni, hogy
ezen bizalomban csalókozott volna. Meglehet,
hogy a háznak azon tulsó oldala részéről el-
lentmondással fogok találkozni és hogy az a
mi én előnyösnek tartok azon oldalról mint
bűn fog felhozati. (Ugy van! a szélső bal-
oldalon) mindazonáltal kijelentem, hogy én
előnyt abban látom; hogy a nemzet ezen rövid
nehány esztendő alatt képes volt jövedel-
mei fokozni, úgy hogy 1875-től mostanáig a
nemzet jövedelmei 40 millióval növekedtek.
(Felkiáltások a szélső baloldalon: Exekuczió
utján! Halljuk!) Ismerve a tulsó részen fenn-
álló nézeteket, el voltam készülve az ellent-
mondásra, de mégis bátor leszek előbbi állita-
somat fenntartani és annak részletezését elő-
terjeszteni, mert ha mindez csakugyan — mint
az előttem szóló t. képviselő ur mondotta —
tisztán csak a papíron volna és tényleg nem
folyt volna be, — ha mindez csak az adófo-
kozás vagy új adók behozatalának eredménye
volna, akkor, kétséget nem szenved, nagyon
meg kellene gondolni a dolgot. De méltóztat-
sék megengedni, hogy elemezzem, miből eredt
ezen 40 milliónyi szaporodás.

Kristinkovits Ede: (közbeszól) No hall-
juk! (Derült szék)

Szapary Gyula gróf pénzügyminiszter:
Először is t. képviselőhöz, az 1878-ban kötött
és annyira kárhözottat kegyezés eredménye,
mely az 1880-iki zárszámadás szerint a vámré-
stituczió ránt első részével 6.400.000 frtal
érvényesül, a mely ismét az 1882-iki költség-
vetésben 7 millió frttal szerepel. És daczára,
hogy Somssich képviselő ur azon állításával,
miszerint az elszámolásra néve egyáltalán nem
helyes az eddigi követett eljárás, részemről
tökeletesen egyetértek, mindazonáltal a jöve-
delem tekintetében ezen eljárás Magyarország-
szágra néve nagyon helyes, mert nem parti-
cipalunk a restituczióban a kvóta arányában,
hanem a termelési arány szerint, a mi csak a
méltányos alap helyreállítása, de Magyaror-
szágnak javára van. Ez a 7 millió forintnyi
emelkedés azonban nem nevezhető adó foko-
zásnak.

1875. óta az adó emelését a pótdadóból
eredő 7 millió frtot, ténylegsége 18 millió
forintot tesz, ide számítva a 9 millióhátszáz
forintot tevő jövedelmi pótdadót, de a többi, t.
i. a 12 millió 500.000 forint oly jövedelmek
képvisele, mely a gazdasági viszonyok fejlődé-
séből ered. (Helyeslés a jobboldalon. Turgyoni
Lajos: Halljuk!) Ha egy kis türelemmel lesz
a képviselő ur, mindazt megfogja hallani. Az
egyenes adóknál nem lehet oly nagy a fluktu-
áció, minthogy ezen adóknak tárgyai, és azok
tetelei nem változnak. De mégis volt több
neme az egyenes adóknak, a melyeknél a jö-

vedelem 1875. óta 1 millió 300.000 forinttal
emelkedett. Nevezetesen a nyilvános számba-
adásra kötelezett vállalatok adója és törke ka-
mat adó. Így a fogyasztási adók, az újakat
bele nem számítva, s így adóemelés nélkül 3
millió 600.000 forinttal emelkedtek a saját
fejlődésük útján. Így van a bélyeg- és jegelle-
tek jövedelme, mely 1 millióval emelkedett.
A dohánymonopoliumból 5 millió frttal több a
netto jövedelem; a sójövedelem tiszta szapo-
rulata szintén netto 1 millió forintot tesz, a
posta jövedelem szaporulata pedig 600.000 for-
rintot. Tény tehát az, hogy ezen szaporulatok
összesen 12 millió 500.000 frttal több jövedel-
met eredményeztek. (Helyeslés a jobb
oldalon.)

Méltóztassanak megengedni, hogy oly or-
szág, a melyben a jövedelmek oly mértékben
szaporodnak, és mely átlátja annak a szüksé-
gét, hogy az adóemelés is kell alkalmazni, a
hol lehet, az ilyen ország érdemes azon biza-
lomra, melyben mindenfélől részeseül. (Ugy van!
a jobb oldalon. Ellenmondás a bal és szélső
baloldalon.) A t. képviselő ur felemlítette az
általam is felhozott konverziót, s azt mondta,
hogy ez esetben a pénzügyminiszter csak kö-
telességet teljesít, mert nem tett mást,
mint a mit tenne minden privát ember akkor,
ha a pénzügyi viszonyok javulnak és olesőbb ka-
matlábba redukálhatja tartozásait. (Halljuk!)
Csakhogy ehhez t. képviselőhöz, az európai
pénztökének bizalma is kellett és ke lett még
az is, hogy az állampapírok értéke növeked-
jen és pedig nagyobb mértékben, mint más
államoknál, olyanban t. i., hogy azon különb-
ség, mely a mi papírjaink és a szomszéd ál-
lam papírjai közt volt és eddig 16%-ot tett,
redukáltassék 4%-ra és hogy az effektív ösz-
szeg után ne 7, vagy több, hanem 5 1/2%-ra
kapjunk pénzt. (Helyeslés jobb felől.) Mindezt
szükséges volt ahhoz, hogy a rente-konverzió
létrejöhön. Szükséges volt az európai pénz-
piacz bizalma a mi eleterönkben, jövőnkben
és fejlődési képességünkben, mindenesetre több
bizalom, mint a mennyivel a t. képviselő ur
ezen iránt viseltetik. (Élenk helyeslés jobb-
felől.)

De t. ház, azzal, hogy most már annyira
jutottunk pénzügyeinkkel, még a munka távol
van attól, hogy be legyen fejezve. A munkát
megkezdettük és most vagyunk azon az uton,
hogy könnyebben vihetjük tovább. (Ugy van!
a jobb oldalon.) A t. képviselő ur azt mondja,
hogy nem elég részletes jövedelem szaporítá-
sokat eltebe lépnetni, hogy egyszerűsége kell a
deficitet megszüntetni. (Ellentmondás a bal-
oldalon.) Igenis azt mondotta a t. képviselő
ur, hogy apró jövedelmi elemek nem elégsé-
gesek és ez körülbelül ugyanaz. (Ugy van!
jobb felől.) Én is azt mondom, hogy ha le-
hetséges volna, a pénzügyminiszterre volna
is legjobban. De t. ház, nekünk a jövedelmek
fokozásánál mindenesetre figyelünk kell az
ország közgazdasági viszonyaira és így ma
az országot ért sok csapás után, tulságos
nagy adóemelésekkel előlálni, felfogásom
szerint, nem lehet. (Helyeslés a jobboldalon)

De mégis ezen czelet felé vezet, ha aprán-
kint fokozatosan igyekezzünk az arányt kiadá-
saink és bevételeink közt helyreállítani de ezen
czelet felé törekedni kell ezenul is úgy, mint
törekedtünk eddig.

Ezek azok, t. ház, a miket Somssich Pál
t. képviselő ur beszédjére néve emondani
kötelességemnek tartottam. Most méltóztat-
sák megengedni, hogy átérjek a mult ülésben
hallott másik beszédre, Eötvös Károly ur t.
képvisele ur beszédjére. (Halljuk!)

A t. képviselő ur, midőn felszólt és
elemezte államháztartásunk hiányát, elkezdte
40 millióval, azután felciztatá magát
50—55 millióra és végül eljutott egészen 60
millióig. Igazán kár volt, hogy a mutató már
két óra felé járt, különben megérthettük volna,
hogy a t. képviselő ur tovább is így halad, s
valóban azzal az alapossgal haladhatott volna
tovább is. (Élenk derült szék és tetszés jobb-
oldalon.)

Ha meg akarjuk állapítani a deficit
nagyaságát, tisztában kell lennünk mindenek-
előtt azzal, hogy mely tulajdonképen mit értünk
ezen kifejezés alatt. Azt akarjuk-e megmondani
hogy rendez államháztartásunkban, rendez be-
vételeink és kiadásaink közt mi a hiány, vagy
azt akarjuk-e mondani, hogy mi az összeg,
melyet saját jövedelmeinkből nem fedezhetünk
akár beruházás, akár folyó kiadás legyen az
vagy pedig azt akarjuk-e kifejezni, hogy mi az
ezen szükséglet fedezésére felveendő kölcsön
névérték? Tisztában kell tehát lennünk, hogy
ezen három közül melyikkel akarunk foglal-
kozni.

Ha a másodikkól van szó, t. i. hogy mi
azon összeg, melyet 1882-ben az ország saját
jövedelméből nem fedezhetünk és akár beru-
házásokra, akár rendez szükségleteink fedezé-
sére és kölcsönpénz útján kell annak fedezé-
séről gondoskodnunk; mindenki összeállíthatja
magának, hogy az 46 millió Mert van 23 mil-
liónyi deficit 9 millió törlesztésre felveendő
összeg, és a buapest-zimónyi vasút költségei
fejlés kibocsátandó 14 millió forint. De ha
ez így áll, abból még nem következik és ré-
szemről nem tudom elismerni, hogy ez kroni-
kus deficit volna. (Helyeslés a jobb oldalon.)
Mert nem fogunk mi évenként budapest-zimón-
yi vasutat építeni, (Ugy van! jobb felől.) és
nem fogunk más ily vállalatokat sem létesíteni
melyek ily nagy költséggel járnak. (Helyeslés
a jobboldalon.)

De furcsán vagyunk mi ezzel a budapest-
zimónyi vasutal, úgy mint sok más kérdéssel
is. Midőn szóba jött ezen vasút kiépítése,
hánszor lettünk figyelmeztetve a tulajdonról,
és kérem Eötvös Károly képviselő urat, hogy
legyen szives saját pártjának elnökét megkérdé-
zni: vajon nem voltak-e kénytelenek sok-
szor türelemre kérni t. pártfeleit, mert a tár-

gyalások sokáig húzódtak, és azon gyanuval
illetettünk, hogy ezen vasutat is oda akarjuk
adni am mint a másikat, egy más társulatnak
most pedig, midőn a vasút kiépítése folyamat-
ban van és az úgy épül, amint azon oldalról
kivánták, folytonosan azt hányják szemünkre,
hogy ez képezi deficitünk egyik kuforrását.
(Élenk helyeslés jobb felől.)

De hogy tisztában legyünk ezen zimo-
nyi vasutal, melyet annyiszor szemünkre
hányunk és szemünkre fognak talán hányni
ezenul is, méltóztassanak megengedni, hogy
itt egy kis kiterést tegyek. (Halljuk!)

Azt mondják, hogy 28 milliónyi terhet
vállalt ezzel magára az állam; de ha akar
Kikindaról, akár Szegedről vagy akár honnan
indult volna ki a vasut, azt mindenesetre ki
kellett volna építeni az ország határaig, vagy
valamely társaságának biztosítani a szükséges
összeg kamatját, s minthogy ez a költsége-
sebb rész, melynek két vagy esetleg 3 hid építé-
sége, a költségek egy nagy része ez esetben
is meg lett volna, — a költségek azon ré-
szét, mely ezen vonalnak Budapestig leendő
építésére esik, alig tehetük többre 10 millió
forinttal s hogy forgalmunk és különösen ke-
leti forgalmunk elénkítésére ezen 10 millió
forintot áldozzuk azért, hogy önállón Buda-
pestről induljon ki a vasut, azt forgalom po-
litikánk megérdemelte s ezen áldozatot szük-
séges volt meghoznai, hábar a jelen pillanat-
ban terhes is. (Ugy van! Ugy van! a jobb-
oldalon.)

A t. képviselő ur midőn felszólt, kér-
dést intézett hozzám, hogy szeretné tudni és
remélni, hogy a miniszter a vita folyamán
nyilatkoznai fog az iránt, hogy az 1881-diki
kiány mennyi lesz.

T. ház! Most e percben a t. képviselő
ur kívánságának nem tehetek eleget, és pe-
dig egy igen egyszerű okból, azért, mert neki
szabad ugyan a kezelési kimutatásokból és az
évesjegyekre terjedő részletekből következte-
téket vonni az egész évi deficitre néve.
Nekem azonban ezen előterjesztésem alkalma-
val ilyen nem pozitív dátumokkal nem szabad
számolnom. Ha mondom egy összeget, kell,
hogy annak pozitív alapja legyen. — Ezen
adatok jelenleg rendelkezésemre nem állnak,
mert a kezelési kimutatások elég gyorsan el-
készülnek ugyan, a mennyiben az évszám
befejezését követő 25—30 napon az évszám
kimutatás már rendelkezésre áll; azonban ma
ezen idő még nem telt le és emeltoyva nem
terjeszthetem elő azokat s nem nyilatkozhat-
om a várható deficit magasságára iránt. A
negyedik évszám eredményeiről tehát ma
még pontos előterjesztést tenni nem lehet.
De hiszem, hogy mivel a költségvetési vita
január végén tud fog terjedni, talán még a
pénzügyminiszteri költségvetés tárgyalásánál
lesz alkalmam a t. képviselő kérdésére vála-
solni. Minthogy azonban egy a kezelési ki-
mutatások szerint, mint a rendelkezésre álló
adatok szerint, az eredmények egy a kiadá-
soknál, mint a bevételeknél kedvezők, és a
mult évi eredményeket túl is haladják, nincs
okom hinni, hogy az év végeredményeire le-
gyenek kielégítőek. Csupán egyre néve va-
gyok kénytelen megjegyezni tenni, t. i. a szö-
lödzsma váltásánál a jövedelem most is visz-
sza fog maradni. Különbem minderről csak
akkor fogok nyilatkozhatni, midőn a kezelési
kimutatások meglesznek.

A t. képviselő ur áttért ezután az 1880-
ik évi zárszámadás elemzésére és annak az
előirányzattal való összehasonlítására, s azt
mondta, hogy miután a pénzügyminiszter be-
terjesztette a költségvetést, a hiány 18 millió
volt, a pénzügyi biz. tárgyalási folyamán fe-
melkedett 29 millióra, az állami zárszámadás
szerint pedig lett 42 millió. T. ház, ha úgy
állana a dolog, kétségkívül agasztó körülmé-
ny volna, hogy az előirányzat annyira
eltérhet a zárszámadástól. Különbem ezen
kérdés ellenzék lapokban tárgyalatott és meg
is adatott rá a válasz. De összehasonlítás vé-
gett kénytelen vagyok megjegyezni itt is, hogy
a törvényhozás által megállapított hiány
19.900.000 frt volt; a póthitelek, melyek
megszavattak, kitétek 10 milliót, ebből
esett a tiszszegedi és inségi ügyekre
6.600.000 frt, vasutakra utólag megszavazta-
tott 2 millió, egyéb póthitelek 1.400.000 frt.

Kétségkívül nem kellemes dolog, de a
legkellemetlenebb a pénzügyminiszterre néve
az, hogy a költségvetésben túl nagy összegek
szavaztatnak meg. De az akkor fenforgott kö-
rűlmények közt, 1879. őszén nem lehetett
tudni, hogy Szegeden mily mérvű költségek
lesznek szükségesek és hogy az inségi munká-
kák mennyit fognak igényelni. Házejek a bajok
meg voltak, nem lehetett megtagadni a se-
gélyt. A póthitelek tehát teljesen indokoltak
voltak. Ha ezen összeghez méltóztatnak hozzá-
számítani 7 millió 800 ezer frtot, mely a tör-
vényhozás által kibocsátandó értékpapírokra
fel lett véve, s melyek kibocsátására a pénz-
ügyminiszter fel volt jogosítva, de a mely jo-
sogítványával nem élt — kitesz az egész összeg
37.800.000 frtot szemben a zárszámadásokban
kített 41.900.000 frtal. Megengedem hogy ez is
elég nagy összeg, de még sem oly óriási, mint
milyennek a t. képviselő ur feltüntette.

Eötvös Károly (közbeszól.) Egy krral sem
kevesebb.

Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter!
Ezen 4.100.000 frtyi többlet pedig szintén
indokolta van az által, hogy egy tétel van az
1880. zárszámadásban, mely tulajdonképen az
1879-ik évet terheli. A beavított kincstári
utalványok 1879-ben voltak elszámolandók, de
csak 1880-ban számoltattak el, tehát ezen év
terhére estek, melynek eredménye az 1879-iki
zárszámadások szerint 3.300.000 frttal ked-
vezőbb az előirányzatnál, a mely ha oda vé-
tetik ezen 1.600.000 frt is, a különbség még
mindig kedvezőben áll a zárszámadás, mint

az 1879-iki
felül a
többlet, a
maradás, a
által indok

Hogy
tettem 1881-
az 1879-iki
folytatás mel-
zatosok, mel-
szerecségek
azoknak a
leltek.

Eötvös
jeszte be-
rosz jövőre
hogy saját
van, hogy
lesz, hogy
férfiakat,
meg a t. h.
akként jele-
fias nyilat-
t. képviselő
ugyan be-
káröröm,
teljesedik,
(Helyeslés)

De n
ezen katas-
tént jó lat-
pedig azért
edemmel

számban, ki-
tartás és t.
volt annyir-
ellen az ag-
közöknék se-
mint ma;
gyakorolt c.
jobb felől,
de maga érde-
meg volt e-
t. i. hogy e-
orvosoljuk,

Ezen
nyezők seg-
hetséges les-
jokan átve-
felvirágzás
költségvetés
felől.)

Előkészítő

Az „
A del-
szintűleg m-
hivatni. Er-
júk: — A
minapi be-
sulyozta, h-
szegovinába
folytán je-
látásba ven-
gátióktól k-
gyogy m-
első pillan-
e részben
kötött. De
jelentek. A

latoltabb ir-
megzavart
határozottan
nemsokára
a felbujtogat-
nie, azonn-
tonai intéz-
megzavart
határozottan
nemsokára
gett a felb-
menni, az-
katonai int-
sági szemp-
késztelenen
ténjének. M-
volt halasz-
nem is jár-
mányos fel-
a delegáti-
maradt, de
hogy azoni-
és komolya
mutakozna-
tésekre érke-
ségeitellen-
elágazó re-
vezetesesen
tatnak. Ne-
pán egy p-
volna szó.
paganda fel-
tatik fel.

egyessze-
szöknék. M-
kognak.

Az 05-
zák a mon-
tóságok c-
Szerbiában
göz támasz-
fejelede-
főbb c-
szöknék. M-
kognak.

az 1879-ki előirányzat szerint. Van még azon felül a vasuti szubvencziánál 1 milliányi többlet, a szőlődézmaváltásnál pedig visszamarad, úgy hogy e különbség ezen tételek által indokolva van.

Hogyha ezen adatok, a miket előterjesztettem 1880-ra figyelembe vétnének, valamint az 1879-iki zárszámadásra tett rektifikációk folytán méltóztatnak átlátni, hogy az előirányzatok, melyeket a törvényhozásnak benyújtani szerencsém volt, lehető alaposak voltak és azoknak a zárszámadások eredményei megfelelőek.

Eötvös Károly t. képviselő ur azzal fejezte be beszédét, hogy ő jósolja a hazának rossz jövődjét és nagyobb bajok beállását, és hogy saját szavaival éljek: „csak egy világ van, hogy ezen katasztrófában azon körülömelesz, hogy ez elfogja sodorni azon kormányférfiakat, a kik ezen székeken ülnek.“ Engedje meg a t. képviselő ur, hogy ezen nyilatkozatát akként jelezem, hogy ezt nem tarthatom hazafias nyilatkozatnak. (Ugy van! jobb felől.) Ha t. képviselő ur, egy ily nagy katasztrófa csakugyan bekövetkezne, azt hiszem, hogy azon káröröm, hogy valakinek személyes boszúja helyesedik, igen csekély vigasztalás lehetne. (Helyeslés jobb felől.)

De nyugodjék meg ezen a t. képviselő ur, ezen katasztrófa, dacára a két oldalról történő jólatnak nem fog bekövetkezni, nem pedig azért, mert — és ebben teljes meggyődésemmel mondok ki — e nemzetben, ez országban, különösen a magyar fajban az összetartás és az összetartozás érzete soha sem volt annyira kifejlesztve gmit ma, ezen állam ellen az agitációkra szolgáló különböző eszközöknek soha sem volt olyan gyenge tája mint ma; soha ez állam a világ ügyeire nem gyakorolt oly befolyást, mint ma, (helyeslés jobb felől, ellenmondás bal felől) és így a saját maga érdekeit is meg védeni képes. És soha sem volt e nemzetben éberebb egy érzet, az t. i. hogy ezen — elismerem — nagy bajokat orvosoljuk, mint ma.

Ezen tényezők létezése mellett én ezen tényezőik segítségével, meg vagyok győződve lehetőségek lesz ezen kétségtelenül létező nagy bajokon átvérgeződni és helyreállítani az ország felvirágzását, és hogy ezt tehessek, kérem a költségvetés elfogadását. (Élénk helyeslés jobb felől.)

Előkészületek a dalmatiai zendülés ellen.

Az „Ellenőr“ írja: A delegációk rendkívüli ülészakra valószínűleg már legközelebb Bécsbe össze fognak hivatalni. Erre nézve a következőket jegyezhetjük: — A magyar miniszterelnök már a minapi bécsi közös minisztertanácsok hangosulóján, hogy ha a déli Dalmátiai és Hercegovinában szükségessé vált csapatfelállítások folytán jelentékenyebb kiadásokat kellene kifizetésbe venni, akkor ezen szükségletet a delegációktól kell kérni. A közös miniszterek a magyar miniszterelnök ezen kijelentését az első pillanattól fogva helyesléssel fogadták és e részben nézeteltérés nélkül nem mutatkozott. De az akkor a miniszterek előtt levő jelentések szerint remélni lehetett, hogy korlátoltabb intézkedések is elegendők lesznek a megzavart nyugalom helyreállítására. Így elhatároztott, hogy azon csapatok, melyeknek nemsokára ugy is az eddigiek felváltása végett a felbujtogatott területekre kellett volna mennie, azonnal oda indíttassanak, de egyéb katonai intézkedések is elegendők lesznek a megzavart nyugalom helyreállítására. Így elhatározott, hogy azon csapatok, melyeknek nemsokára ugy is az eddigiek felváltása végett a felbujtogatott területekre kellett volna menni, azonnal oda indíttassanak, de egyéb katonai intézkedések egyelőre már takarékosági szempontból is és addig, míg többnek kétségtelen szüksége nem mutatkozik, nem történjenek. Minthogy ezen rendszabály ugy sem volt halasztható, de oly rendkívüli kiadásokkal nem is járt, melyért a miniszterek az alkotmányos felelősséget el nem vállalhatták volna, a delegációk összehívása egyelőre függőben maradt, de elvben már akkor elhatározott, hogy azonnal össze fognak hivatalni, ha nagyobb és komolyabb rendszabályok szüksége mégis mutatkoznék. Ezen eset beállott. Oly jelentések érkeznek néhány nap óta, melyek kétségtelenül teszik, hogy a bűjtogatások messze elágazó rendszeres terven alapulnak, és hogy nevezetesen kívülől is, mesterségesen táplátnak. Nem lehet többé azt hinni, hogy csapán egy pár unjocz-szökevény ellenállásáról volna szó. Ez csak ürügy, mely délszláv propaganda által veszélyes izgatásokra használtatik fel. Egyes községekben ismert uszitók egyszerre eltűntek. Pandurok, csendőrok elszöknek. Mysticus kihordók nyomai mutatkoznak.

Az összes jelentések most is hangsúlyozzák a montenegrói és a szerb kormány és hatóságok correct magatartását és különösen Szerbiában mindent elkövetnek, hogy a zavarogók támaszt és tápot ne nyerjenek. De ugy e fejedelemségekben, mint Oroszországban is

vannak elemek, melyek módot találnak arra, hogy a kormány és a hatóságok ellenőrzése dacára is szítsák a tüzet iratok, úgynökök és pénzküldemények által. Mindezzel szemben elutasíthatlan a kormány azon kötelessége, hogy minden eshetőséggel szemben is teljes biztonságot és megnyugvást nyújtó katonai rendszabályokkal megátolja azt, hogy a rend azon területeken súlyosan compromittáltassék.

A „Presse“ távirata szerint Hercegovinában már tényleg kitört a lázadás. Az osztrák nemzetiségű zsandárok Moszárba visszahúzódtak, a benschülött csendőrok elszöktek. A „Narodni Listy“ távirata szerint Moszárban kihirdetett az ostromállapot. Moszár környékén nemsokára nagyobb összejűtést várnak. A fölkelők minden oldalról sa porodnak. Hajdani török tiszték is vannak közöttük.

Napi hírek.

— **Ertesítés.** A zenedét megtszítették: I. Cabinet arczképű megküldésével. Özv. gróf Károlyi Istvánné, és özv. Kiszal Istvánné elhunyt férjikkével. Oszterlamm Ernő tanár Stesz el Lajos Pestmegeyi főorvos Tápó Szeléről és Tóbi István kir. törvényszéki bíró urak. 2. Középnagyságban Török József orvostudor és tanár ur. 3. Kisalakban özv. Veres Lászlóné asszony saját és elhunyt férje arcképével, és Tikos István ur. Adományoztatott e szerint eddig a zenedék. 35 Cabinet, 13 közép nagyság és 10 kis alaku együtt 58 arckép. A zenede igazgatósága.

— **Névmagyarisítás.** Stark Pál debreczeni lakos vezetéknevének „Erdős“ re átváltoztatása megengedtetett.

— **A színházi bőrlétheirdetést** ismételve ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az igazgató számos új darabot szándékozik a jövő bérletben színpadra hozni, melyek közül az „Ördög a földön“ igen fényes kiállítású lesz. — A derek igazgató fardhatatlan buzgalma városzerte elősmérésnek örvend, s a jövő bérlet bizonynyal ép oly sikert lesz mint az eddigi volt.

— **Nagy jótékony hagyomány.** Ritka nagylelkűség példáját hagyta hátra Bujanovicsné Kapy Mária asszony, ki a fővárosban elhalt, végrendeletében hozat és 150,000 ezer forintot hagyományozott, melyeknek mely célra fordításával Tisz a Kálmán és Szapáry Gyula minisztereket bizta meg.

— **Kisné asszony jutalomjátéka** lesz szombaton. Ez alkalomból a színpadunkon rég nem adott „Két árva“ című dráma fog színpad kerülni. Ajánljuk a szép tehetségű jutalmazandót a közönség pártfogására. — Megemlítjük együtt hogy Kisné a jövő télire az aradi színtársulathoz vissza szerződött.

— **Edelelshim-Gyulainak** ő felsége a báróiméltóság hatályának a magyar korona országaira leendő kiterjesztését jóváhagyta, illetőleg neki és törvényes utódainak a magyar báróiméltóságot díjmentesen adományozta.

— **130,000 rubeles sikkasztót** fogtak el tegnap Budapesten. A szentpétervári rendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy egy Groszmann Rafael nevű egyén 130,000 rubel elcskázta után megsekkasztott az orosz fővárosból és valószínűleg Budapestre ment. — Paupera rendőri tisztviselő biztatott meg a kutatással. Csakhamar rájött, hogy Groszmann álnév alatt őt külön vendéglőben fogadott szállást; rendszeresen azonban a „Fehér hattyú“ vendéglőben tartózkodott, a hol Faper Leonak írta be magát az idegenek lajstromába. Ebben a vendéglőben fogták el abban a pillanatban, a midőn bérkocsin az indóházhöz akart hajtani.

— **Regény vége.** Érdekes regényről tesz említést egy bécsi lap, melynek utolsó fejezetét most élték át a regény hősei. Fesztesics Pál gróf tisztihelyettest néhány hónappal ezelőtt hosszabb ideig városunkban tartózkodott s most áttették Boszniaiba. Ez áthelyezés Bécsben nagy feltűnést keltett és öngyűlöletbe hozták a fiatal főúr azzal a tervével, hogy nőül akarja venni Fischer nevű tőzsdegyöngy elvált nejét. Fischer asszony, ki két évvel ezelőtt, feltűnést keitt, azóta Erdélyben a zsidó vallásról áttért az unitáriusra és mint Kolozsvárról jelentik, egybekelt a szintén unitáriussá lett Fesztesics gróffal.

— **A kivándorlások** Felső-Magyarországból még most sem szűntek meg. A poprádi indóházból e hó 7-én egy csapat férfi s nő kelt utra Amerika felé. Ez emberek Kolácskóból jöttek, a honnan már 22 fiatal ember vándorolt ki az új világba.

— **Kellems válasz.** Egy amerikai impresszárió nemrég őt énekest szerződötett Európában egy délamerikai színház számára. Midőn az énekesek a hajón rájöttek, hogy mindnyájan tenoristák, azt kérdezték az impresszáriótól, miért szerződötett egyszerre annyi tenoristát. „Csend uraim!“ — válaszolt az előrelátó impresszárió — „nekem mindnyájukra szükségem van, mert meglátják, hogy négyen maguk közül eihalnak a fekete lázban, mielőtt patra szállanak, — az ötödik aztán megkapja a helyet.“

— **Vasút a fákon.** Kalifornia különlegességei közzé tartozik egy a fák tetején épült vasút. Sonoma County felső részén, közel a tengerparthoz a vasút egy mely szakadason vezet át, a melyben a fák felső részét egyformán levágták és a talpfákat a tönkőre erősítették. Két óriási vörös fenyő, melyek a

hegyszakadás közepében mintegy 70 lábnyi magasságban elvágattak, oly erős oszlopot képez, hogy a legnagyobb teherrel megrakott kocsik is biztosággal járhatnak ezen a vasúton, amely bizonynyan az egyetlen a maga nemében.

— **Mennyit füstölnek el Ausztriában.** Mult év első három negyedében a következő mennyiségű szivar fogyott el Ausztriában: 952800 Regalitás I., 1,763,500 Regalitás II., 10,968 Yara Trabucco és 331,775 Yara. Ugy látszik tehát, hogy a két utóbbi faj a legkevesebbet kedvelt. Hanem annál több fogyott el a következőkből: Britannicából 23,225,600 darab, a Havannából 1,491,500, a vékony Havannából 3,274,100, az ötsz Cubából 34,247,800, a négyes Cubából 97,416,800 darab, a Portoricoból 32,005,700, a Virginiából 116,136,796, a vegyes Virginiából 3,954,000, a határőrvideki Virginiából 17,302,500, a kurta szivarokból 300,997,200, a hosszuból 57,480,825 darab, a K. betű szivarokból 91,476,100, s a cigarettáktól 60,066,455 darab. Egy napra esik 2,632,980 szivar. Nevezett időszak alatt az osztrák kormány 48,576,940 forintot vett be, tehát 1,558,068 forinttal többet, mint az azelőtt való év megfelelő időszakában.

— **Meglőtt postakocsi** Szedről jelentik, hogy a majori postakocsira este a csendes határban utonállók rálöttek. A lővése a lovak megbokrosodtak és elvágattak. Ez volt szerencséje a postakocsi élve, mert a rablók bizonyára őt sem kímélték volna. A postakocsi életveszélyes sebet kapott vállapoczkájában.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

Felkérem a tekintetes szerkesztőséget a következő panaszom közéletélelem és remélem, hogy ezáltal a panaszolt dolog orvoslása eszközölteni fog.

Alulírott, ki hosszú utról e napokban érkeztem Debreczenbe, a vasuti indóház II. osztályú várótermében sajnálattal tapasztaltam, hogy e várótermében nemsak hogy nem fűtenek, de a fűtés ott teljes lehetetlenné van téve, a mennyeiben az ott levő kályha már huzamosabb idő óta teljesen roncsolt állapotban van. Nagyon természetes, hogy ily körülmények között az utas kénytelen a hideg várótermében dideregni, a mi pedig aligha felelhet meg a személyforgalom vonatkozó vasuti instructionok határozmányainak.

Mindenesetre kell, hogy a vasuti mérnök erről tudomást birjon, a miért is ezennel felhívom figyelmét ez abnormális állapotra.

Fogadja a tek. szerkesztőség kitünő üdvözlömet.

Debreczen, 1882 jan. 17.

Stern Manó, utazó, Lámurgból.

Közgazdaság.

A gyümölcsfa-névjelző táblácskának egy új korszak köszöntött be. Egy párisi vegyész igen egyszerű tintát talált föl, mely czinklappra vite csaknem mindenkorra leírhetően maradt. Az esz abból áll, hogy 100 rész közönséges tintához 10 rész rez-chlorúrpatik s a vegyületek jóösszerakati. A czinklapot irás előtt fehérre kell csiszolni (csiszoló papírral, vagy eczettel) vízzel megmosni és megszáritani; a tintához pedig ludtoltat, fa-vagy csont-ecsetet kell használni, mert a fém toltat a vegyületek nagyon megtámadná. E tinta segítségével a gyümölcsfa-jelző czinklemez lapok használhatósága óriási mértékben emelkedett, svlőszini, hogy most már azok elterjedése gyors léptekkel fog elő haladni.

A budapesti terménycsarnok távsürgönye.

— Budapest jan. 13. —

A gabnatozsdán a forgalom ma is jelentékeny volt. A kínálat méréskelt volt ugyan, de élénk vételdek mellett a forgalom mintegy 15000 múnzására emelkedett. Az irányzat szilárdult és egyes esetekben 5 krral magasabb árak fizetettek. Legmagasabb ár gyanánt fizetett 77 k. tiszavideki buzáért 12,90 frt, legkisebb ár gyanánt pedig 72 k. északmagyarországi buzáért 11,15 frt.

Hivatalosan jegyztetett:

Szokvány buza tavaszra 12,35—12,58.

Bánsági tengeri 1882. május—júnusra 7,35—7,37.

Szokvány zab tavaszra 8,30—8,32.

„The Gresham“ Londonban. Ezen Ausztria-Magyarországon is letépedett életbiztosító-társaság 33-ik. mult év június 3-án végzött: a zenedéről szóló átnevezés éva letépedése, mely a részvényesek mult év decz. 8-án tartott rendes nagygyűlésén átadott elő, e napokban jelent meg. Belőle a következő 75 morzatolat közöljük, melyek a társaság virágzó állapotáról elég bizonyítékot nyújtanak. A lefolyt év eredménye feltűnően kedvező volt. Ez év lefolyása alatt nyírtak 6521 biztosítási ajánlat 59 712,065 frank értékben nyújtott be, melyek közül 5365 ajánlat 48,375,790 frank nyi összeggel fogadtattak el, mely utóbbira a megfelelő száma kövénny adott ki. A nyerménybevétele, a viszontbiztosításért kiadott költségektől eltekintve, 12,007,724 franka rugott, mely összegbe az első biztársítási 1,649,043,75 franknyi nyerményeivel bele vannak értve. A kamat-számla melege 2,679,370,85 franka rugott és a nyerménybevétele számlára a társaság évi bevételeit 14,886,494,80 franka emelje. Az ez év általi társaságnak átnyújtott a tőle kifizetésre elfogadott követelek életbiztosítási kötvényekből 5,744,153,80 franka rugtak. A felzerelési és vegyes szerződésnek követelelmek fizetési napja lejárt, 2,957,691,66 franka rugnak. Kötvények visszavásárlásáért 846,180,50 frank ada-

tott ki. A biztosítási alap, melynek létezése a szerződésekre nézve biztosított nyújt, 3,696,911 frankkal gyarapodott. A társaság a múlt évben Budapestén és Bécsben 8,057,000 frt vételárért ingatlanokat szerzett meg, a melyekben már mo t hftvatai is elhelyezték. A valóított aktívának összege az üzleti év végével 74,122,866 frankot tett ki. Ezen adatokba a társaság vételár címén beállított érték többlete nincs beszámítva, miután emó értékek nem realizáltak és így azonnali jövedelem forrásaként nem tekinthetők. F többletnek azonban nagy jelentősége van: biztosítja a jótállásokat, melyek a társaság észéről adatnak. A jelentés mellé a társaság aktíváról egy kimerítő jegyzék van csatolva, melyekből a következő tételek szerepelnek ki: 3,712,489,80 frank a brit kormány biztosításában, 121,066,75 frank az indiai és gyarmatkormányok biztosításában, 12,862,882 frank idegen állambiztosításokban, 1,274,341,15 frank vasuti részvényekben, értékpapirokban és tőzsrészevényekben, 22,096,50 frank vasuti és más kötelezvényekben, 11,452,240,20 frank háztulajdonban, 9,712,635,66 frank jelzálogban, 12,898,312,05 frank különféle biztosításokban.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. (A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyel.)

Budapest, jan. 17. (Érk. d. u. 2 ó.) A költségvetésnél Györfy panaszkodik, hogy a kormány a terheket nagyobbitja; a képviselőház ellenőrzési megvizsgálási tartozik azt, mint a kereskedő a könyveket; a passivákat nagyobbabnak találja az aktívának. Krisztinkovics azt mondja, hogy a többség a bírói fizetések felemelését megtagadta, s Bosznia occupációjára milliókat áldozott és Krivoscia lecsendesítése imét milliókat követel. Turgonyi a nemzetgazdaság hanyatlását, a kivándorlást ecseteli, a rendszerben látja a hibát. Hentaller: a kiadásokban a hadügyer sic volóját látja, nem a meggyőző érveket. Ezután szól Helfy.

Budapest, jan. 17. (Érk. d. u. 2 ó.) A delegációk f. hó 28-ra összehivattak.

Zára, jan. 17. (Érk. d. u. 2 ó.) Krivosciában naponként összejűtöttek von. Herczegovinában terjed a mozgalom.

Belgrád, jan. 16. A Pol. Corr. jelentése. A ma megtartandó minisztertanácsban valószínűleg a skuptschina megnyitások tartandó trónbeszéd szövege fog megállapítottani. — A Kok-Mausser-féle Németországban megrendelt fegyverek elkészítése oly gyorsan halad, hogy a szerb hadseregnek e fegyverekkel való ellátása már legközelebb fogantatosítható lesz.

Sorshuzás.

A szerb sorshjegyek f. hó 15-iki sorsolánál a következő sorozatok huzattak ki: 2494, 3806 és 4888. A 2494 sor. 10 sz. nyert 10000 frankot; a 4888 sor. 7 sz. nyert 10000 frankot; a 2494 sor. 15 sz. nyert 4000 frankot, végül a 4888 sor 4 sz. és 31. sz. nyertek egyenkint 1000 frankot.

4. Bérlet 20. szám
Szerda, január 18-án
másodszor
Olivette lakadalma.
Operette 3 felv.
Felelős szerkesztő: Vértess Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutasi Imre.

271-272
Francia bali virágok 27 krtól kezdve 5 frtig.
Bali harisnyak minden színben 27 krtól.
Fehér női- és férfi bőr-keztük 68 krtól.
Közvacsorára eredeti oláh katriniczak 1 frt 35 krtól.
Fehér bali férfi nyakkendők mosó 14 krtól.
Fehér bali férfi nyakkendők selyem 34 krtól.
Bali legyezók 27 krtól 4 frtig nagy választékban kaphatók Baum Miksánál.

Árverési hirdetmény.
Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy özvegy Lubin Pálné, a nehái férje által haszonbérbe kivet „Bégány“ csapszék berleteről önként lemondván, és annak utóbi kiadását szorgalmazván, azon csapszéknek a folyó 1882. évi január hó 1-ső napjától, bezárólag deczember (hó utolsó napjig) terjedő év évre, a fennálló haszonbéri szerződés értelmében — mely a számvető hivatalnál megtekinthető — leendő bérbe adása elrendelötett, és az a végett tartandó árverés határidejűl ugyancsak a folyó évi január hó 26-ik napjának délelőtt 9 órája tázetett ki a városház kis tanácsstermebe.
Debreczen, 1882. január 13.
A városi tanács.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései jan. 15.

Értékpapírok	Utolsó árkelet		Értékpapírok	Utolsó árkelet		Értékpapírok	Utolsó árkelet	
	penz	árú		penz	árú		penz	árú
Allamadósságok.			c) Gözmalomok.			Magy. arany v. ezüst		
Magyar vasúti kölcsön 120 frt	133.50	134.50	500 Concordia-malom	435.—	440.—	" jelzálogbank	117.75	118.50
" " egyes drb	133.50	134.50	500 Első budapesti-malom	1150.—	1170.—	" " 5 1/2 %	102.50	103.25
" gőmöri áll. zálogl. 5 %	—	—	200 Erzsébet-malom	164.—	165.—	" " ált. fő'v. r. v. t.	99.25	99.75
" 1869. kel. v. áll. kötv. 5 %	91.—	92.—	500 Hengermalom	495.—	—	" " " " " 5 1/2 %	—	—
" 1873. " ar. v. ez. 5 %	109.50	110.50	160 Luiza-malom	194.—	195.—	Osztrák-magy. bank o. é.	101.—	101.25
" 1876. " ar.	95.50	96.50	200 Molnár és sütők-malma	318.—	320.—	" " " " " 4 1/2 %	100.90	101.10
" nyereménykölcsön 100 frt	120.—	121.—	1000 Pannónia malom	925.—	940.—	" " " " " 4 %	94.20	94.50
" " " 50 frt darab	119.—	120.—	300 Viktoria malom	365.—	380.—	Pesti magy. keresk. bank	102.—	102.50
Tiszai és szegedi kölcsön 4 %	110.50	111.50				" " " " " 5 1/2 %	101.75	102.—
1871-ki magyar államkölcsön 5 %	—	—				" " " " " 6 %	98.80	99.30
1873-ki " " " 5 %	—	—						
Magyar aranyjár. adómentes 6 %	119.25	119.75				Elsőségek		
" " " " " 4 %	87.50	87.75	200 A föld-fümei vasút	171.50	172.50	A föld-fümei vasút	95.—	95.50
Papír-rente " " " " 4 %	87.50	87.75	200 Báltaszék-domb-zák. v.	—	—	" " " " " 1874 kib.	—	—
Földteherm. kötvény magyar 5 %	99.50	100.—	200 Déli vasút	—	—	Báltaszék-dombvár. zák.	92.75	93.25
" " " " " 1867. zár. 5 %	98.—	99.—	200 Északkeleti vasút	165.50	166.—	Dunagőzh.-társ.	—	—
" " " " " temesi 5 %	97.50	98.—	200 Erdélyi vasút	167.50	168.50	" " " " " 5 %	—	—
" " " " " 1867. zár. 5 %	97.50	98.—	200 Győr-sopron-ebenfurti vasút	—	—	" " " " " 5 %	—	—
" " " " " horv. orsz. 5 %	—	—	200 Kassa-oderbergi vasút	148.—	149.—	" " " " " 5 %	—	—
" " " " " erdélyi 5 %	99.50	100.—	200 Magyar galicziai vasút	—	—	Ejzszakkeleti vasút	91.—	92.—
M. jels. urb. válts. kötvény 5 %	93.50	94.—	200 M. nyugati vasút	—	—	" " " " " aranyban	—	—
Szülődézsma váltság kötvény 5 %	—	—	200 Osztrák állami vasút	—	—	" " " " " 5 %	—	—
M. kir. kamatos pénztárjegy 5 %	98.75	99.25	200 Pécs-barcsi vasút	—	—	Magyar galicziai vasút	—	—
Osztr. államad. papírban 5 %	76.80	77.—	200 Tiszavidéki vasút	248.50	250.—	" " " " " II. kibocs.	—	—
" " " " " ezüst kamat jan. jul. 5 %	77.50	77.60	200 Osztrák dunagőzhajózási társ.	—	—	Magyar nyugoti vasút	—	—
" " " " " apr. okt. 5 %	77.75	78.—	200 Budai hegyvá. társ.	115.—	118.—	" " " " " 1874. kib.	—	—
Osztr. aranyj. 4 kamat	94.—	94.25	200 Pesti közuti vasút	448.50	450.—	M. vasút-els. kölcs. beruh.	108.50	109.—
Osztr. papírjaradék adómentes 5 %	—	—				I. Erdélyi vasút	91.50	92.50
Allamad. 1854. á. 250 frt	121.—	122.—				Győr-sopron-ebenf. vasút	—	—
Kisorsolás 1860-ból á. 500 frt	131.—	133.—				Kassa-oderbergi vasút	98.—	98.50
" " " " " 1860-ból á. 100 frt	135.—	136.—				" " " " " operj.-tarn. v. m. r.	—	—
" " " " " 1864-ből á. 100 frt	172.50	173.50				" " " " " osztr.-v. 1870. kibocs.	—	—
" " " " " 1864-ből á. 50 frt	171.—	172.—				" " " " " m.-v. 1870. kib. ar.	—	—
Pestv. kölcs. 1870-ből 6 %	102.—	102.50				Osztr. állami vasút	—	—
" " " " " 1871-ből	102.—	102.50				Tiszavidéki vasút	102.—	102.50
Budapesti kölcs. 1880.	98.25	99.75				Budapesti lánchíd	103.—	—
						Budapesti malom	—	—
						Kösz. és téglagy. kötelezv.	—	—
						Lloyd- és tőzsde épület	96.—	97.—
Részvények.			f) Különlé vállalatok.			Magánsorsjegyek		
a) Bankok.			Alagut			Osztrák hitelintézet		
200 Altal. magyar munic. hitelb.	—	—	105	117.—	118.50	Budavárosi sorsjegy	177.—	178.—
120 Angol-osztrák bank	—	—	80	—	—	Keglevich	16.50	17.50
100 Budap. bankgy. részv. társ.	133.—	134.—	150	146.—	147.—	Pálffy	37.—	38.—
200 Franko-magyarbank	117.—	118.—	400	700.—	705.—			
100 Horvát leszámitoló-bank	—	—	200	390.—	392.—			
200 Budapesti iparbank	—	—	200	—	—			
80 Kisbirtok. földhitelintézete	76.—	80.—	210	528.—	—			
100 Központi ipartárs. hitelint.	—	—	200	610.—	620.—			
100 Központi ipartárs. hitelint.	—	—	500	825.—	880.—			
100 Magyar áll. földhitel-részv. társaság	—	—	200	162.—	162.48			
200 Magyar általános hitelbank	314.—	315.—	85	—	—			
200 Magyar jelzálog hitelbank	—	—	100	—	—			
100 Magyar leszámit. és pénzv. b.	117.—	118.—	100	—	—			
100 Magyar országos bank részv. társ.	—	—	100	—	—			
160 Osztrák hitelintézet	332.—	332.50	200	—	—			
300 Osztrák-magyar-bank	845.—	847.—	400	—	—			
150 I. magyar iparbank	205.—	206.—	200	—	—			
600 Pesti kereskedelmi-bank	693.—	693.50	200	—	—			
100 Bsiszkei hitelbank	—	—	200	—	—			
100 Unionbank	138.—	139.—	200	—	—			
			160	—	—			
b) Biztosító társulatok.			Záloglevelek.			Pénznekem.		
000 Első magyar biztosító-társaság	4280.—	4300.—	5 1/2 %	102.—	102.50	Cs. kir. arany (vert)	5.59	5.61
1500 Magyar-francia biztosító-társaság	—	—	5 %	100.50	101.—	" " (kör)	5.57	5.59
300 Pannónia visszabiztosító-társaság	1420.—	1430.—	4 1/2 %	94.50	95.—	Osztr.-magyar 8 frtos arany	9.37	9.39
00 Unio visszabiztosító-intézet	—	—				20 frankos arany	9.37	9.39
						Török arany líra	—	—
						Osztrák és magyar ezüst	—	—
						Német birod. bankjegy. 100 m.	58.50	57.60
						Váltók árfolyama (3 óra).		
						Német bankp. 100 n. h. m.	57.65	57.75
						Amsterdam 100 holl. frtért	—	—
						Brüsszel 100 frankért	—	—
						Páris 100 frankért	47.25	47.35
						Marseille 100 frankért	—	—
						Svájci pénzp. 100 frankért	47.45	47.55
						Zürich 100 frankért	47.35	47.45
						London 10 font sterlingért	119.35	119.60
						Szentpétervár 100 rubelért	—	—
						Milano 100 líra nuovo ital.	—	—

Különösen figyelemre méltó a hirneves

Dr. Forti-féle

SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje oszlató érielő s fájdalom csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerszerű gyökeres gyógyulást eszközöl, különösen bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légszűrés, bőrkéreg, hártás, hártás (Croup angina) mindennemű megsértések, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadható sebek, megforrások, darázs, vagy méhcsúszások, konok, fekélyek, zuzatok (contusiók) meglepő gyors fájdalomcsillapítással. — rögzített daganatok, gümők, tályogok, pokolvar, (carbunculus, pustula maligna), megkeményedések, genydek, vérkelek, minden mirigybetegségek, görvyes fekélyek, fagydaganat, ujféreg, körmömméreg, vadhus, tagszivacs, csontszű, kificzamtás és megráundulások, helyi csúz; továbbá ia szülés folytáni lábfeldagadások és sebek, fájós, fekélyezett, vagy már genyes nő mell. — Sok nő már csirában volt emlírtől, a külonben elkerülhetlen életveszélyes sebészeti műtét megelőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használatát által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemű szálka, vagy darázs és méhfulánkja csupán ezen tapasz rövid idejű használatára folytán annyira előtűnik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészeti műtét és fájdalom nélkül könnyen kihúzható mire a seb gyógyulása nem sokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetetlen gyógyszer, melynek jelessége leihetelebb egyének számos s különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfényesebben elismertett, — rendkívüli s legkülönnemű esetekben megpróbált hatásánál és feltétlen sikeres eredményél fogva, melyek használatát által még elavult bajokban is eléretnek, jó, megalapított és elterjedt hírt kétséghvonhatlanul igazolja.

Legkisebb csomag ára 35 kr, nagyobb csomagé 50 kr, legnagyobb csomagé 1 frt, használati utasítással együtt, postán küldve 20 krrel több. Egy frtnyi csomagnál kisebb szállítmány nem teljesítetik.

Központ küldeményező raktár Pesten Török József gyógyszerész urnál, király-utca 12-ik sz. a. Továbbá állandóan kapható: Debreczenben, Dr. Rothschnek V. E., Tamássy K., Götti N. és Örvényi O. gyógyszerész uraknál.

Videki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány, vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesítetnek.

(255) 9—24

Mint gyógymód minden időben használható.

VALÓDI WILHELM Mint gyógymód minden időben használható.

köszvény és csúz ellenes

VÉRTISZTÍTÓ-THEA

(vértisztítószer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztítószer van elősmerve.

Engedélyezve a cs. kir. udvari iroda 1858. december 7-iki határozata szerint.

Eredménye bizonyos, hatása kitünő.

Cs. kir. 6 felsége által a hamisítás ellen védett. Bécs, 12. máj. 1870.

Ez a thea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más thea, a test minden részét átjárja és belső használat által minden betegségre hajlandóságot elkerget a test belsejéből és a működés biztos s hosszan tartó.

Alapos gyógyítása a köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és rögzített bajnak; valamint a sebek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kiütéseknek.

Feltünő kitünő eredményt mutatott e thea a máj és lép begudulásánál, valamint a hámorrhooides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőtlenedéseknél, albedugulásoknál, polutióknál, férfi elerőtlenedéseknél, stb.

Szenvedéseket, -skropholus betegségeknek és mirigydaganatoknál, e thea tartós használata után kigyógyít.

Egyedül valódi alakban csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Neunkirchenben kapható.

Egy csomag 8 részre osztva, az orvos rendelése szerint készítve használati utasítással 1 frt., csomagolás és bélyeg 10 kr.

ÓVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülendő, WILHELM-féle köszvény és cszüellenes thea kérendő, mert hasonló jegyű, de név nélküli hamisításokat is árulnak, melynek megvételelő óvóm a közönséget.

A Wilhelm féle köszvény és cszüellenes vértisztító thea kapható: Debreczenben: Kupfer József fűszerkereskedésében. Budapesten: Török József gyógyszerertárban, Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincz-nél. Nagyváradon: Janky Antal-nál. Gyöngyösön: Mersits Nándor-nál. Miskolcon: Ujházy Kálmán-nál. Nagy-Bányán: Haracsek F. néi Nyiregyházán: Pitscher Gyulánál, Sátoralja-Ujhelyt: Teutsch József-nél.

Debreczen, 1882 nyomtatott a kisdő Kutasi Imre könyvnyomdájában.

IX. év

Ró

A SZ

Nagya Pál képvisel nagy fába akarta kimu most az o 1875-ben; fuzió óta é deficit posvá nánk belőle. hát, mely a javítását fel tette e tüzv vitte volna, s a kikerülött. Csak lesre, ha a kápoly és I nek oly dic hogy még r

Minde szivvel elmo mokban tav tá bizonyít kal nem le a hazafias gondolást, nek s így terán bajno labyrinthal pénzügymin got venni, Remél helyreigazit moknak. A Somsich ur elleni vádjá által hitel bizalmat t mánynak, valamit a Minde meggyőződ niszler bes sich száma mily hiány kintélyü s Somsich P tal elvakit -Somsich közönségi millió volt nyolczadfél

A „Del

Elst

Ir

I

Lord

dig igaz v adósága v hogy az o sejtelve v

U

doktornak pedig — Ugy hisze kisérjük —

— F tudod, hog kilátásba —

— I sem haszn Te attól —

— I Percival —

— I hogy Daw